

Latvijas Republikas Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2, Rīga, LV - 1981. Tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts: zm@zm.gov.lv

Rīgā

19. 09. 2008 Nr. 10-2/4263
Uz 10.09.2008. Nr. 12/2-7-n/236-(9/08)

Latvijas Republikas Saeimai

Par deputātu jautājumu
„Par Meža attīstības Fonda līdzekļu izlietojumu”

Zemkopības ministrija ir saņēmusi un izvērtējusi Latvijas Republikas Saeimas deputātu jautājumus par Meža attīstības fonda līdzekļu izlietojumu.

Nemot vērā to, ka 1. un 2. jautājums ir savstarpēji saistīti, sniedzu uz tiem apvienotu atbildi:

1. Kad tiks izbeigta Meža attīstības Fonda līdzekļu piešķiršana projektiem, kas saistīti ar Meža attīstības Fonda konsultatīvās padomes vai padomes locekļiem?

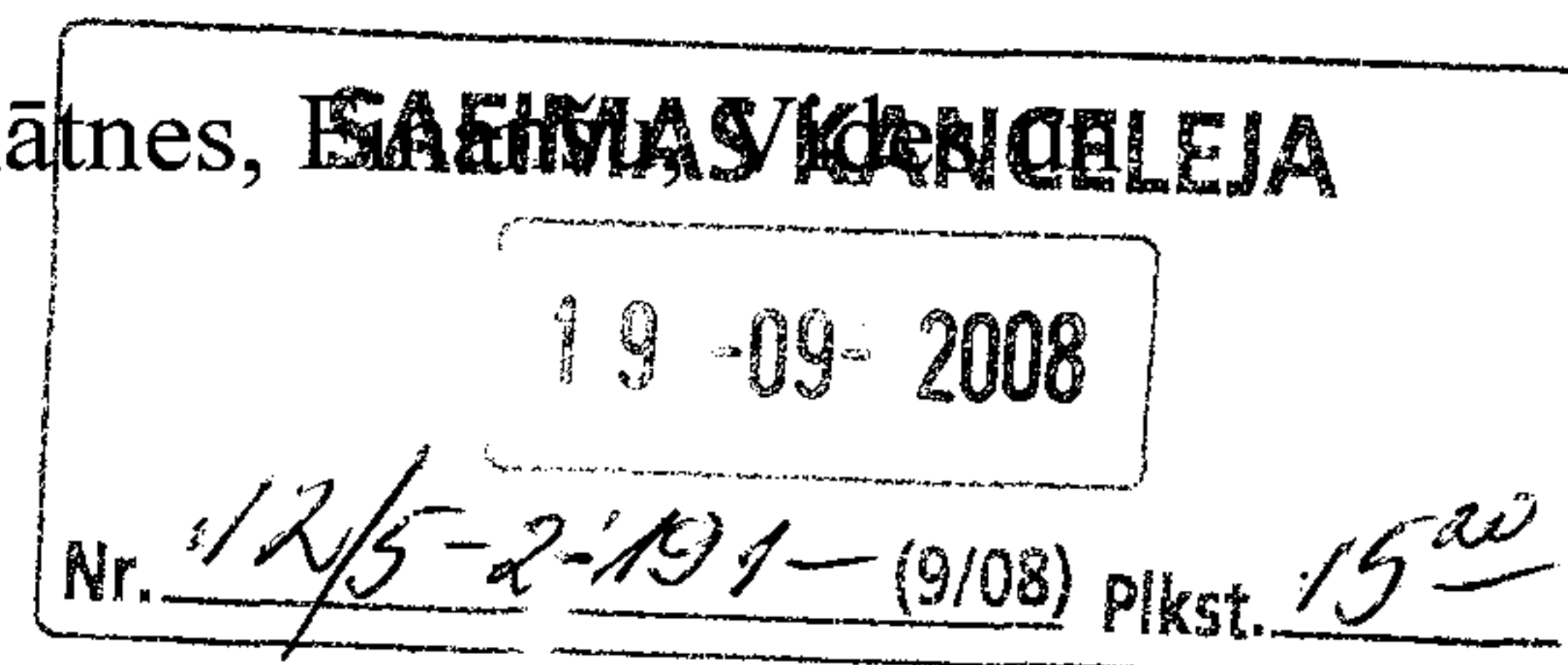
2. Kāds ir pamatojums līdzekļu piešķiršanai projektiem, kas saistīti ar meža attīstības Fonda konsultatīvās padomes un padomes locekļiem?

Atbilde:

Saskaņā ar Meža likuma 43.panta trešo daļu, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izveidots Meža attīstības fonds (turpmāk – Fonds) meža nozares atbalsta un attīstības programmu finansēšanai, meža zinātniskajai izpētei, meža īpašnieku izglītošanai un apmācībai. Fonda finanšu līdzekļus veido valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, juridisku un fizisku personu ziedojumi un ārvalstu finanšu palīdzība.

Saskaņā ar 2007.gada 8.maija Ministru kabineta noteikumiem nr.313 „Meža attīstības fonda izveidošanas, pārvaldīšanas un izlietošanas kārtība” Fondu pārvalda Zemkopības ministrijas izveidota Meža attīstības fonda padome (turpmāk - Padome). Padomes priekšsēdētājs ir zemkopības ministrs, Fonda sekretariāta funkcijas pilda Zemkopības ministrijas Meža politikas departaments.

Padomes sastāvā ir Ekonomikas, Izglītības un zinātnes, ~~Saeimas~~ KANCELEJA Zemkopības ministriju pārstāvji.

Lai nodrošinātu Fonda finansējuma izlietojuma atklātumu, kā arī veicinātu sabiedrības interešu ievērošanu Fonda līdzekļu sadalē un tās līdzdalību lēmumu sagatavošanas procesā, MK noteikumi paredz, ka Zemkopības ministrija atbilstoši nozares interešu grupu deleģējumam izveido Meža attīstības fonda konsultatīvo padomi (turpmāk – Konsultatīvā padome), kuras lēmumiem ir ieteikuma raksturs.

Konsultatīvās padomes sastāvā saskaņā ar 2007.gada 8.maija Ministru kabineta noteikumiem nr.313 „Meža attīstības Fonda izveidošanas, pārvaldīšanas un izlietošanas kārtība” ir meža īpašnieku vai pārvaldītāju, kokrūpniecības, meža nekoksnes vērtību apsaimniekotāju, meža apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēju, vides un dabas aizsardzības, darba ņēmēju, zinātniskās izpētes un izglītības interešu grupu, kā arī Latvijas Pašvaldību savienības un Valsts meža dienesta pārstāvji.

Konsultatīvās padomes kompetencē ir izvērtēt konkursam iesniegto programmu un projektu iesniegumus saskaņā ar 2008.gada 11.februāra Ministru kabineta noteikumu nr.97 „Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība meža nozares attīstībai 2008.gadā” noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem, kā arī izvērtēt īstenoto projektu izpildes rezultātus.

Konsultatīvās padomes loceklis nevērtē savas vai ar viņu saistītas institūcijas vai radnieka iesniegtu projekta pieteikumu. Konsultatīvās padomes loceklis var sēdes laikā mainīt kāda atsevišķa projekta vērtējumu, ņemot vērā izteiktos viedokļus, izmaiņas atzīmējot vērtējuma tabulā un parakstoties pie izdarītajām izmaiņām. Pēc sēdes konsultatīvās padomes loceklis parakstīto vērtējumu iesniedz Fonda sekretariātā.

Ievērojot iepriekšminēto, ir skaidri redzams, ka meža nozares atbalsta un attīstības projekti ir un būs saistīti ar kādu no nozares interešu grupām un šīs interešu grupas pārstāvi Fonda Konsultatīvajā padomē, jo Fonda Konsultatīvajā padomē ir pārstāvētas visas meža nozares interešu grupas.

Lai novērstu iespēju, ka kāds atsevišķs Fonda finansētais meža nozares atbalsta un attīstības vai zinātniskās izpētes projekts ir saistīts ar vismaz vienu Konsultatīvās padomes locekli būtu jāmaina Fonda darbību regulējoši normatīvie akti. Tas savukārt nozīmētu samazināt Fonda finansējuma izlietojuma atklātumu un neveicinātu sabiedrības interešu ievērošanu Fonda līdzekļu sadalē un izslēgtu sabiedrības un meža nozares interešu grupu līdzdalību lēmumu sagatavošanas procesā.

Lēmumu par meža nozares atbalsta un attīstības un zinātniskā izpētes projektu finansēšanu vai noraidīšanu pieņem Padome, ievērojot konsultatīvās padomes, piesaistīto ekspertu un Padomes locekļu vērtējumu. Līdz šim Padome nav atbalstījusi nevienu projekta finansēšanu, kas būtu saistīts ar kādu Padomes locekli, jo Padomes sastāvā ir ministriju pārstāvji, kas nepārstāv nozares interešu grupas vai Zinātnes reģistrā reģistrētas zinātniskās izpētes institūcijas.

Gribu uzsvērt, ka kopš Fonda izveidošanas 2001. gada 23. oktobrī un finanšu līdzekļu piešķiršanas 2003. gadā, Fonda darbībā sistemātiski ir veikti uzlabojumi, nodalot projektu pieteikumu vērtēšanas (konsultatīvā padome,

eksperti) lēmuma pieņemšanas (Padome) un administrēšanas (Lauku atbalsta dienests) procedūras. Ir pilnībā nodrošināta Fonda darbības, projektu pieteikumu un sasniegto rezultātu izvērtēšanas pārskatāmība.

Jāatzīmē, ka arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – Birojs), izvērtējot Fonda darbību, 2008. gada vēstulē Nr. 1/7652 nenorāda uz normatīvo aktu pārkāpumu, piešķirot finansējumu projektam, kas saistīts ar kādu no Konsultatīvās padomes locekļiem. Birojs lūdz „nodrošināt, lai turpmāk Konsultatīvās padomes pārstāvji nepiedalītos to projektu atbalstīšanā, kurus vada (vadīja) vai kurus iesniegušas komercsabiedrības un biedrības (nodibinājumi), kuru pārvaldes institūcijās (valdēs, padomēs) amatus ieņem Konsultatīvās padomes locekļi...”

3.Kā Ministru prezidenta pasludinātais taupības režīms ietekmē Zemkopības ministrijas padotības iestāžu budžetus.

Atbilde:

Meža attīstības fonds nav Zemkopības ministrijas padotības iestāde, jo:

- saskaņā ar 2007.gada 8.maija Ministru kabineta noteikumiem nr.313 „Meža attīstības Fonda izveidošanas, pārvaldīšanas un izlietošanas kārtība” Fonda finanšu līdzekļus veido valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, juridisku un fizisku personu ziedojumi un ārvalstu finanšu palīdzība,
- Fondu pārvalda Zemkopības ministrijas izveidota Meža attīstības Fonda padome. Padomes priekšsēdētājs ir zemkopības ministrs,
- Fonda sekretariāta funkcijas pilda Zemkopības ministrijas Meža politikas departaments,
- Lauku atbalsta dienests administrē projektu pieteikumu pieņemšanu, līgumu slēgšanu ar finansēto projektu izpildītājiem, projektu finansēšanas, kā arī finansējuma izlietojuma kontroli,
- Padomes un Konsultatīvās padomes locekļi par darbu Padomē un Konsultatīvajā padomē atalgojumu nesaņem.

Atbilstoši likumam „Grozījumi likumā par valsts budžetu 2008. gadam” Meža attīstības Fonda finansējums 2008. gadā ir samazināts par 3%.

Tomēr, gribu uzsvērt, ka deputātu jautājumā minētie projekti un to īstenošana ir vitāli nepieciešama nozares attīstībai. Projektu īstenošanai tika izsludināts atklāts konkurss normatīvajos aktos noteiktā kārtībā. Projektu darba uzdevumus sagatavoja Zemkopības ministrija sadarbībā ar meža nozares interešu grupu pārstāvjiem.

Atzīmēšu tikai dažus Latvijas tautsaimniecības un meža nozares kopējus ieguvumus, īstenojot minētos projektus::

1. Zinātniskās izpētes projekts „*Kokrūpniecības nozares sektoru izpēte*”. Izpildītājs SIA „Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts”

struktūrvienība „Meža un koksnes produktu zinātniskās pētniecības centrs”. Projekta vadītājs asociētais profesors Andrejs Domkins

Ieguvums nozarei:

2007. gada pētījumā tika veikta visaptveroša informācijas apkopošana un analīze par Latvijas kokrūpniecības zāģēšanas sektoru, izvērtēta zāģēšanas sektora konkurētspēja un attīstības iespējas. 2008. gadā jāizvērtē mežizstrādes un būvgaldniecības sektori, kā arī kokrūpniecības mikro uzņēmumu darbība. Iegūtā informācija dos iespēju veikt nozares attīstības stratēģisko plānošanu, parādot nozares attīstības iespējas un produkcijas konkurētspēju globālā tirgū.

2. Zinātniskās izpētes projekts „*Faktiskās enerģētiskās koksnes plūsmas apzināšana*” Izpildītājs: Rīgas Tehniskā universitāte, Vides aizsardzības un siltuma sistēmu institūts. Projekta vadītāja: profesore Dagnija Blumberga.

Ieguvums nozarei:

Šis projekta rezultāts – esošo un potenciāli pieejamo koksnes biomasas apjomu novērtējums Latvijā ir būtisks valstij un valsts tautsaimniecībai kopumā, jo pieejamā informācija par izlieto to koksnes apjomu enerģijas ražošanā balstās uz nepilnīgiem Centrālās statistikas pārvaldes datiem no vienas puses un patērētās enerģijas daudzuma novērtējumu no otras puses. Bez precīzas informācijas nav iespējama bioenerģijas ražošanas attīstības plānošana, t.sk. saistībā ar Eiropas Savienības izvirzīto mērķi atjaunojamās enerģijas īpatsvara palielināšanai kopējā enerģijas bilancē. Savukārt, meža nozarei šī informācija ir nepieciešama, lai pieņemtu pareizus lēmumus nozares attīstības stratēģiskajā plānošanā, gan atsevišķa uzņēmuma biznesa plānošanā, jo atjaunojamās enerģētikas nozare kokrūpniecībai būs vienlaikus gan konkurents, gan sabiedrotais resursu tirgos un uzņēmumu konkurētspējas nostiprināšanā.

3. Zinātniskās izpētes projekts „*Latvijas meža resursu ilgtspējīgas, ekonomiski pamatotas izmantošanas un prognozēšanas modeļu izstrāde*” Izpildītājs: Latvijas valsts mežzinātnes institūts „Silava”. Projekta vadītājs: pētnieks Jānis Donis.

Ieguvums nozarei:

Nemot vērā meža (atjaunojamo) resursu pieaugošo nozīmību Latvijas tautsaimniecībā saistībā ar atjaunojamās enerģijas īpatsvara pieaugumu, kokrūpniecības attīstības tendencēm, kā arī mežsaimnieciskās darbības cikla ilgumu, meža lomū vides stabilizācijā, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un tā sociālo nozīmību, nepieciešams instruments lēmumu pieņemšanai un meža politikas/stratēģijas izstrādei nacionālā un reģionālā līmenī, kā arī daudzmērķu meža resursu izmantošanas prognozēšanai.

Virknē valstu ir izstrādātas programmas, kuras izmantojamas resursu attīstības modelēšanai un stratēģisko lēmumu pieņemšanas atbalstam. Projekta uzdevums ir izveidot Latvijas meža resursu modelēšanas un prognozēšanas sistēmu (instrumentu) un atbilstošu cilvēkresursu kapacitāti.

4. Meža nozares atbalsta un attīstības projekts „*Apmācību bāzes izveide mežizstrādes tehnikas operatoru apmācībai*” Projekta izpildītājs: biedrība

„Latvijas Kokrūpniecības federācija”. Projekta vadītājs: Latvijas Kokrūpniecības federācijas izpilddirektors Kristaps Klauss.

Ieguvums nozarei:

Iecere izveidot mežizstrādātāju operatoru skolu ir pārliecinošs piemērs sadarbībai starp izglītības iestādēm, meža nozares uzņēmumiem un nozares nevalstiskām organizācijām, ar mērķi sagatavot mežizstrādes uzņēmumu darbiniekus un Ogres meža tehnikuma audzēkņus darba tirgus prasībām. Šobrīd tas ir īpaši aktuāli, jo Latvijas mežizstrādes uzņēmumu pakalpojumi ir vieni no dārgākajiem Baltijas jūras reģionā, kas lielā mērā ietekmē kokmateriālu cenu. Tāpēc mežizstrādātāju produktivitātes paaugstināšana (kur viens no svarīgākajiem aspektiem ir harvesteru un forvarderu operatoru meistarība) ļaus samazināt apaļkoksnes saražošanas izmaksas, kas veicinās arī Latvijas tālākapstrādes uzņēmumu konkurētspēju.

Ar cieņu,

M.Roze
zemkopības ministrs

